Malmö stad
Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-10-12

Vår referens:
Gunilla Andersson Projektledare

Epost:
gunilla.i.andersson@malmo.se

Diarienummer:
MN-2026-8198

Malmöinitiativ - Skydda mer jordbruksmark och stärk Malmös lokala livsmedelsförsörjning

Sammanfattning

Malmöinitiativet föreslår ett stärkt skydd för jordbruksmark, fler hållbara offentliga måltider och åtgärder för att främja lokal livsmedelsproduktion och odling. Miljöförvaltningen bedömer att förslagen ligger i linje med Malmö stads ambitioner om ett hållbart odlingslandskap och ett hållbart och robust livsmedelssystem. Malmö stad bedriver redan arbete inom dessa områden och det finns möjligheter till fortsatt utveckling, bland annat genom hållbara livsmedelsinköp och stärkt samverkan. Arbetet behöver ske inom ramen för gällande lagstiftning och i samverkan med berörda förvaltningar. Mot denna bakgrund föreslår miljöförvaltningen att miljönämnden anser Malmöinitiativet besvarat.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.
2. Miljönämnden anser Malmöinitiativet besvarat.
3. Miljönämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2026-10-12
- Förslag till yttrande, daterad 2026-10-12
- Malmöinitiativ - Skydda mer jordbruksmark och stärk Malmös lokala livsmedelsförsörjning

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-11-19

Beslutet skickas till

Stadskontoret

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt Malmöinitiativ - Skydda mer jordbruksmark och stärk Malmös lokala livsmedelsförsörjning till miljönämnden för behandling. Malmöinitiativet har nått 100 ja-röster och ska därför hanteras av en nämnd. Initiativet föreslår ett stärkt skydd för jordbruksmark, en utveckling

av hållbara offentliga måltider samt åtgärder för att främja lokal livsmedelsproduktion och odling.

Konsekvensbeskrivning

Avsändaren har inte gjort någon prövning av barnets bästa. Ärendet bedöms inte ge några ekonomiska konsekvenser för miljönämndens verksamhet.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen bedömer att skyddet av jordbruksmark och utvecklingen av hållbara livsmedelssystem är viktiga frågor för Malmös långsiktiga utveckling. Malmö stad bedriver redan arbete inom de områden som initiativet lyfter fram, och det finns möjligheter att vidareutveckla arbetet inom befintliga uppdrag och samverkansformer.

Skydd av jordbruksmark

Malmös jordbruksmark är en värdefull resurs för livsmedelsproduktion. I Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030 anges att jordbruksmarken ska värnas för att bland annat säkra en långsiktig matproduktion. Jordbruksmarken ska också brukas med metoder som bevarar och utvecklar markens kvalitet och naturvärden.

Frågan om att bevara jordbruksmark hanteras inom stadens fysiska planering, där olika samhällsintressen prövas utifrån gällande lagstiftning. Miljöförvaltningen bedömer att det är viktigt att jordbruksmarkens långsiktiga betydelse för livsmedelsförsörjningen fortsatt beaktas i detta arbete.

Hållbara offentliga måltider och livsmedelsförsörjning

Offentliga måltider är ett viktigt verktyg för att bidra till ett mer hållbart livsmedelssystem. Genom val av livsmedel, minskat matsvinn och utvecklade arbetssätt kan Malmö stad bidra till en ökad efterfrågan på hållbart producerad mat.

Den offentliga upphandlingen ger möjligheter att främja hållbara livsmedel, men innebär också vissa begränsningar. Upphandlingslagstiftningens krav på likabehandling och icke-diskriminering innebär att kommunen som huvudregel inte kan ställa krav på att livsmedel ska vara producerade i Sverige eller i närområdet. Däremot finns möjligheter att ställa relevanta krav på exempelvis miljö- och djurskyddshänsyn samt att utveckla upphandlingsformer som underlättar för mindre producenter att delta.

Det finns möjligheter att inom stadens befintliga arbete fortsätta utveckla hållbara livsmedelsinköp och upphandlingsformer som underlättar för fler producenter att delta. Detta behöver ske i samverkan med berörda förvaltningar och inom ramen för gällande lagstiftning.

Lokal odling och livsmedelsproduktion

Lokal odling kan bidra till ett mer hållbart livsmedelssystem, ökad kunskap om matproduktion och stärkt gemenskap. Malmö stad genomför redan insatser för att utveckla odlingen i staden. Inom satsningen Hemodlarna undersöks förutsättningarna för att Malmöbor ska kunna odla mer ätbart i sina

villaträdgårdar. Arbetet avses även utvecklas genom samverkan med fastighetsägare och boende för att öka möjligheterna till odling vid flerbostadshus.

Inom Framtidens matstad Malmö samverkar miljöförvaltningen och stadskontoret kring utvecklingen av hållbara urbana livsmedelssystem. Arbetet syftar bland annat till att öka kunskapen om behov och möjligheter kopplade till den mat som produceras, köps och konsumeras i Malmö.

Samlad bedömning

Miljöförvaltningen bedömer att Malmöinitiativets förslag ligger i linje med Malmö stads ambitioner om ett hållbart odlingslandskap och ett mer hållbart och robust livsmedelssystem. Frågorna hanteras redan inom flera av stadens verksamheter och genom samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle.

Förvaltningen ser möjligheter att ytterligare utveckla arbetet, bland annat genom att stärka samverkan kring hållbara livsmedelssystem, underlätta för fler aktörer att bidra till lokal livsmedelsproduktion och fortsätta utvecklingen av hållbara offentliga måltider.

Frågor om markanvändning, offentlig upphandling och kommunens markförvaltning berör flera nämnders ansvarsområden. En fortsatt utveckling behöver därför ske inom ramen för stadens samlade arbete och i samverkan med berörda förvaltningar.

Miljöförvaltningen bedömer sammantaget att Malmö stad redan bedriver ett arbete som svarar mot flera av initiativets förslag och att det finns möjligheter att vidareutveckla detta inom befintliga uppdrag och samverkansformer. Initiativet bedöms därmed kunna anses besvarat utan att miljönämnden genom detta beslut tar ställning till nya åtgärder inom andra nämnders ansvarsområden.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Karin Sandström
Avdelningschef